

Hackers - Hacking – Hacktivism: From Morris to Chiapas

Dimitris Gritzalis

April 2006

Hackers - Hacking - Hacktivism

Από τον Morris στους Chiapas

Δημήτρης Γκρίτζαλης (dgrit@aueb.gr, www.cis.aueb.gr)

Αναπληρωτής Καθηγητής Ασφάλειας στις ΤΠ&Ε

Διευθυντής Ερευνητικής και Μελετητικής Ομάδας

Ασφάλειας Πληροφοριών και Προστασίας Κρίσιμων Υποδομών

Τμήμα Πληροφορικής, Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Οι τέσσερις ασυνέχειες *

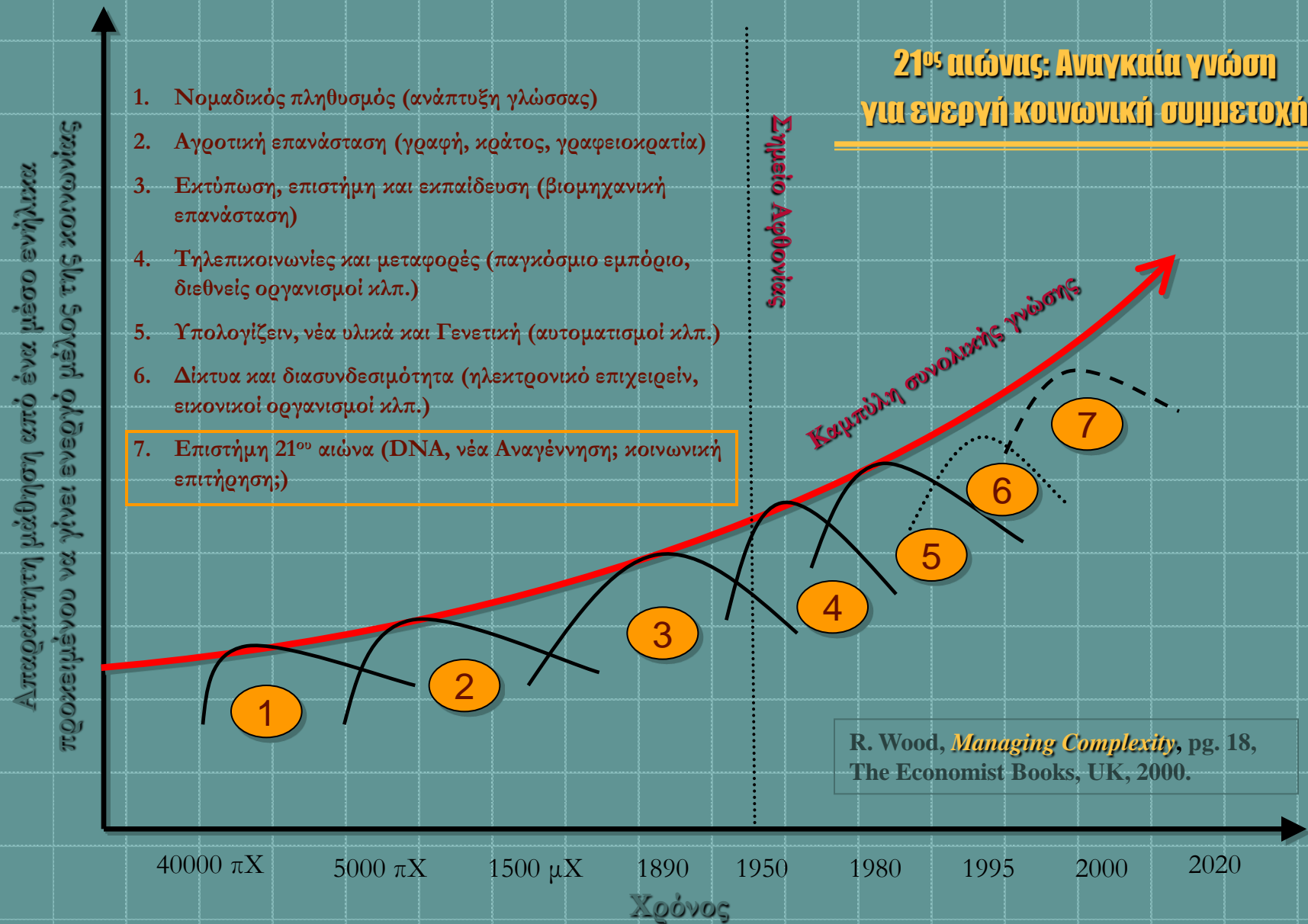
Η Γη δεν είναι το κέντρο του σύμπαντος (Κοπέρνικος)

Ο άνθρωπος δεν κατέχει προνομιακή θέση
στο σύστημα της δημιουργίας (Darwin)

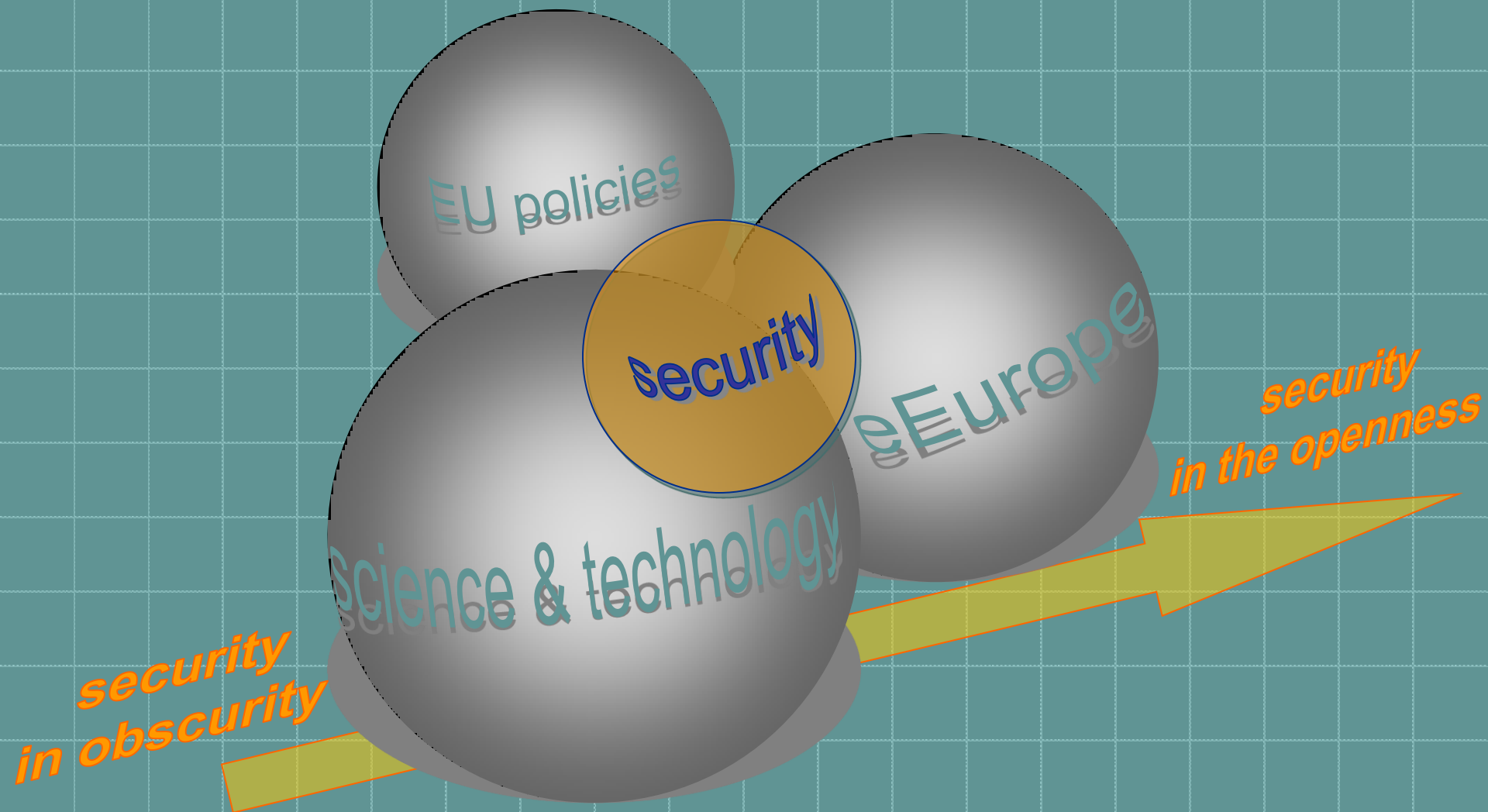
Η συνείδηση - από μόνη της - δεν μπορεί να καταστήσει
τον άνθρωπο κυρίαρχο του κόσμου (Freud)

Ο άνθρωπος δεν μπορεί να θεωρήσει
τον εαυτό του ανώτερο - από όλες τις απόψεις -
από κάθε μορφής υλικό αντικείμενο (Deep Blue)

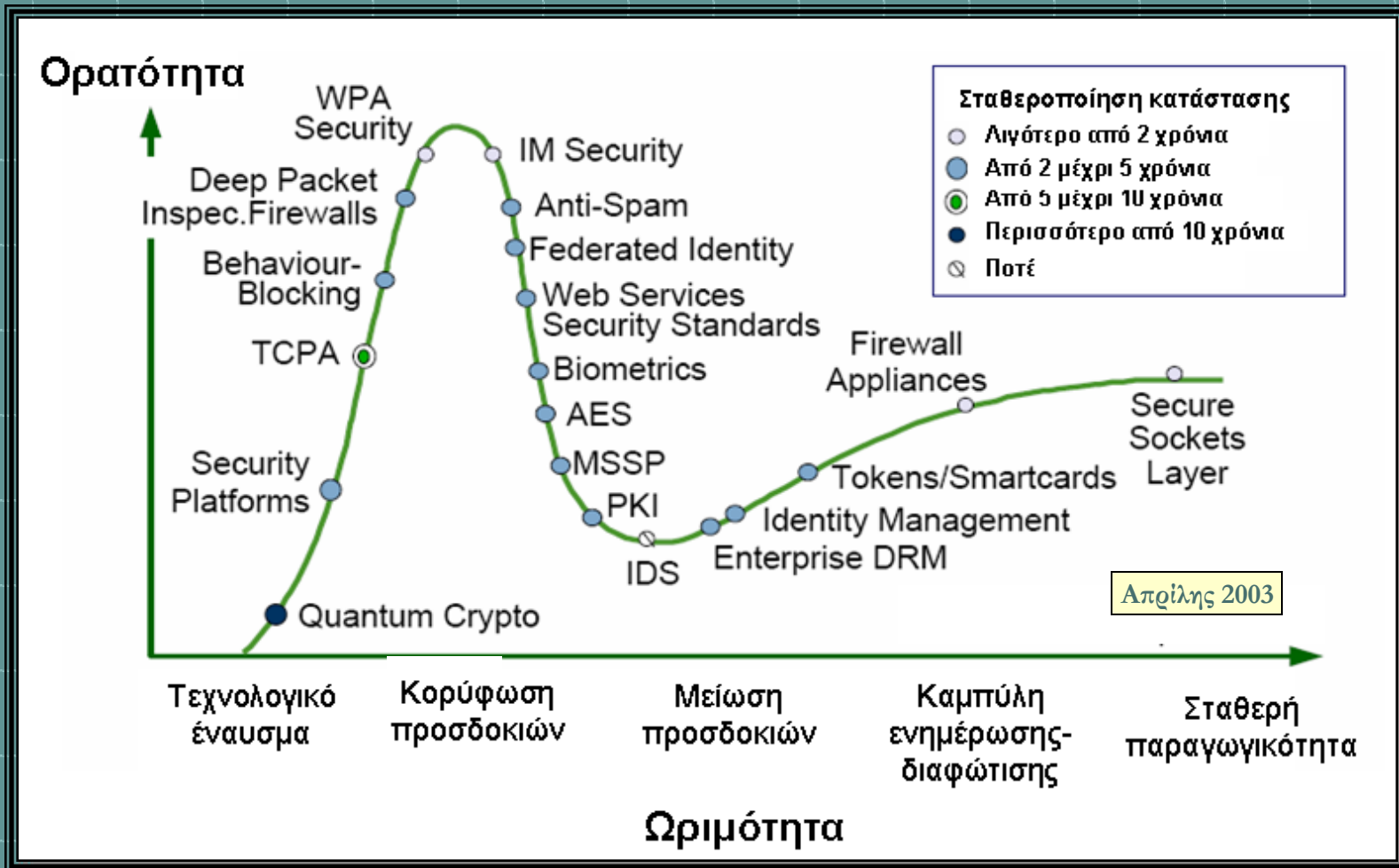
B. Mazlich, *The fourth discontinuity*, Yale University Press, USA, 1993.

Ασφάλεια στις ΤΠΕ: Η οπτική της Ε.Ε.

Ασφάλεια στις ΤΠΕ: Ωρίμανση Τεχνολογιών

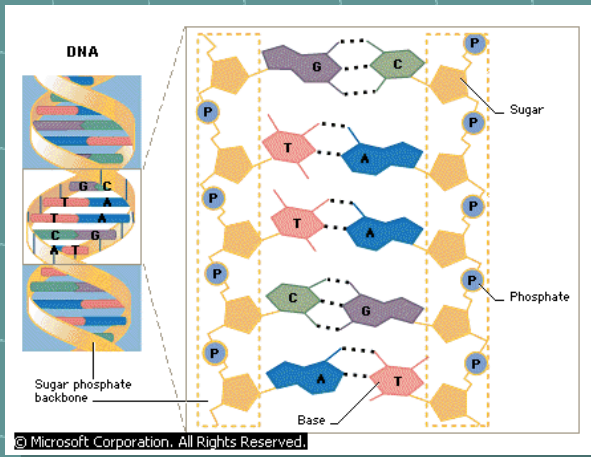
Gartner Inc., *Security Summit 2003*, Conference notes, London, September 2003.

Γέννηση:
A. Turing:

On computable numbers (1937)

Ασφάλεια στον Κυβερνοχώρο: Από τη γέννηση στη μετάλλαξη

Μετάλλαξη:
Human Genome Project
(Ιούνιος 2000)

Μετάλλαξη:
World Trade Centre
(Σεπτέμβριος 2001)

Ασφάλεια στις ΤΠΕ: Κύματα και μορφότυποι

Ο μορφότυπος του hacker

50's: Εποχή των προγραμματιστών Η/Υ

Hackers ήσαν οι δεξιότεχνες του προγραμματισμού. Διέθεταν πλατειά περιθώρια αυτενέργειας και τεχνοκρατικής δημιουργίας. Το αποτέλεσμα της δουλειάς τους ήταν τέχνεργο και οι ίδιοι έχαιραν ευρείας επαγγελματικής αναγνώρισης. Τότε, ήταν προσόν να είσαι hacker, σύμφωνα με τα λεξικά της εποχής...

Ο μορφότυπος του hacker

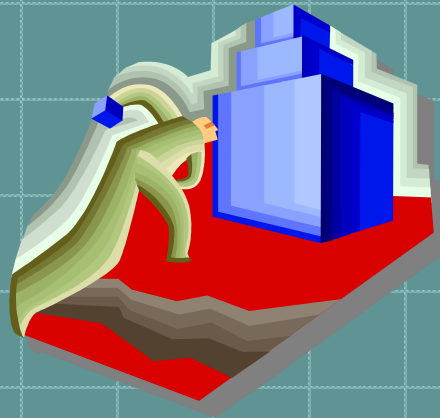
60's: Εποχή επανάκαμψης της επιστημονικής διοίκησης

Οι αρμοδιότητες μεταφέρθηκαν από τους προγραμματιστές στην ενδιάμεση κλάση των γραφειοκρατών-διαχειριστών. Οι μεθοδολογίες και τα εμπειρικά πρότυπα τυποποιήθηκαν. Οι προγραμματιστές προσπάθησαν να διατηρήσουν στο επίκεντρο την επιδεξιότητα, σε βάρος της τυποποίησης και της γραφειοκρατίας. Τότε, ήταν ενοχλητικό για τους γραφειοκράτες να είναι κάποιος hacker....

Ο μορφότυπος του hacker

70's-80's: Εποχή του αντινομικού τεχνολογικού ριζοσπαστισμού

Η Πληροφορική εκλήφθηκε από κάποιους διανοούμενους ως μέσο διανομής της εξουσίας σε ευρύτερα κοινωνικά στρώματα. Άλλοι τη θεώρησαν μέσο (παράνομου) πλουτισμού. Οι hackers έδρασαν ως αντινομιστές-“τεχνοχίπις”, υποστηρίζοντας τη χρήση των ΤΠΕ από όλους τους πολίτες και συγκρούστηκαν με το Κράτος. Τότε, ήταν παράνομο για το Κράτος νάσαι hacker. Έτσι έγραφαν τα λεξιδιά...

Ο μορφότυπος του hacker

90's: Εποχή της παγκοσμιοποίησης

Η διαδικτύωση συνέδεσε τους επαγγελματίες των ΤΠΕ - και όχι μόνον - όπου γής. Γεωγραφικά σύνορα καταλύθηκαν. Πολιτικές διεκδικήσεις παγκοσμιοποιήθηκαν. Οι δυνατότητες έκφρασης και αντίστασης διευρύνθηκαν. Η δυνατότητα συνεργατικής δημιουργίας των επαγγελματιών των ΤΠΕ δημιούργησε νέες προοπτικές επιστημονικής δημιουργίας και κοινωνικής δράσης. Τότε, ήταν “in” να είναι κάποιος hacker ή hacktivist...

Ο μορφότυπος του hacker

00's: Εποχή της αβεβαιότητας

Μετά τις 11.09, η τρομοϋστερία και η τρομολαγνεία κυριαρχούν. Οι πολιτικές ελευθερίες και τα ανθρώπινα δικαιώματα κινδυνεύουν. Η πολιτική ανυπακοή εξοστρακίζεται. Οι hackers θεωρούνται υπό εκκρόλαψη “τρομοικράτες”. Σήμερα, είναι πιο αμφίσημο από ποτέ να είναι κάποιος hacker...

Hacking και Hactivism: Μια άλλη όψη...

Κινήματα εκδημοκρατισμού (πχ. hacking σε κρατικά websites αυταρχικών καθεστώτων, αλλά και information swarming).

Απελευθερωτικά κινήματα (πχ. κίνημα των Chiapas στο Μεξικό, με hacking και information swarming).

Ανθρωπιστικά οράματα (πχ. ΜΚΟ “Κατάργηση Ναρκών κατά Προσωπικού” (ICBL) και J. Williams (Nobel Ειρήνης 1997), με communication swarming).

Εθνικές συγκρούσεις (πχ. άσκηση εθνικής προπαγάνδας από πολίτες Πακιστάν-Ινδίας, Κίνας-Ιαπωνίας, Β. Κορέας - Ν. Κορέας κλπ., με hacking).

Μετανεωτερικός λουδισμός (πχ. απενεργοποίηση ή καταστροφή ηλεκτρονικού επικοινωνιακού εξοπλισμού επιτήρησης της κυκλοφορίας σε μεγάλες πόλεις).

Συνεργατικός προγραμματισμός (πχ. προσέγγιση Raymond: Το hacking ως μέσο για την ανάπτυξη ανοικτού/διαδικτυακού και ego-less λογισμικού).

Η ανάλυση του **hacking** και του **hacktivism**, ως δήθεν φαινομένων “ηλεκτρονικής εγκληματικότητας” ή “τρομοκρατίας”, είναι λανθασμένη, ανιστόρητη και αποπροσανατολιστική, εφόσον δεν συνεκτιμά - διεπιστημονικά, νηφάλια και μεθοδικά - τις συγκεκριμένες **κοινωνικοπολιτικές συνθήκες***.

* Δ. Γκρίτζαλης, *Αυτονομία και Πολιτική Ανυπακοή στον Κυβερνοχώρο*, Παπασωτηρίου, Αθήνα, 2004.

*...αι τιμαί μεγάλαι,
αν αποκτείνει τις
ου κλέπτην,
αλλά τύραννον...*

Αριστοτέλης

References

1. Denault M., Gritzalis D., Karagiannis D., Spirakis P., "Intrusion detection: Evaluation and performance issues of the SECURENET system", *Computers & Security*, Vol. 13, No. 6, pp. 495-508, 1994.
2. European Commission, *Future Bottlenecks in the Information Society*, Institute for Prospective Technological Studies, Joint Research Center, Spain, 2001.
3. Gritzalis D., *Autonomy and Civil Disobedience in Cyberspace*, Papasotiriou, Athens, 2004.
4. Gritzalis D., *Secure Electronic Voting*, Springer, 2003.
5. Gritzalis D., "Principles and requirements for a secure e-voting system", *Computers & Security*, Vol. 21, No. 6, pp. 539-556, 2002.
6. Gritzalis D., Theoharidou M., Kalimeri E., "Towards an interdisciplinary information security education model", in *Proc. of the 4th World Conference on Information Security Education*, Russia, 2005.
7. National Research Council, *Trust in Cyberspace*, National Academy Press, USA, 1999.
8. Spinellis D., Gritzalis D., "PANOPTIS: Intrusion detection using process accounting records", *Journal of Computer Security*, Vol. 10, No. 2, pp. 159-176, 2002.
9. Taylor P., *Hackers: Crime in the Digital Sublime*, Routledge, UK, 1999.
10. Theoharidou M., Stougiannou E., Gritzalis D., "A CBK for Information Security and Critical Infrastructure Protection", in *Proc. of the 5th IFIP Conference on Information Security Education*, Springer, 2007 (to appear).
11. Tsoumas V., Papagiannakopoulos P., Dritsas S., Gritzalis D., "Security-by-Ontology: A knowledge-centric approach", in *Proc. of the 21st International Information Security Conference*, pp. 99-110, Sweden, 2006.
12. Tsoumas B., Gritzalis D., "Towards an ontology-based security management", in *Proc. of the 20th International IEEE Conference on Advanced Information Networking and Applications*, pp. 985-990, IEEE Press, Austria, 2006